

**ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ
ΣΧΟΛΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ**

**ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ
ΤΟΥ ΕΙΔΙΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ
ΑΠΟΚΤΗΣΗΣ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗΣ ΚΑΙ ΔΙΔΑΚΤΙΚΗΣ ΕΠΑΡΚΕΙΑΣ
(Συνεδρίαση Συνέλευσης Τμήματος 61/27.03.2023)**

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1	Εισαγωγή	3
2	Το πρόγραμμα	3
3	Ένταξη στο πρόγραμμα	4
4	Ολοκλήρωση και χορήγηση της βεβαίωσης παιδαγωγικής και διδακτικής επάρκειας	4
5	Πρακτική άσκηση.....	4
5.1	Σκοπός	4
5.2	Επιδιωκόμενα αποτελέσματα	5
5.3	Φορείς Υποδοχής και θεματικές περιοχές ενασχόλησης	5
5.4	Οργάνωση.....	7
5.5	Αξιολόγηση.....	7
6	Διάρκεια λειτουργίας του προγράμματος	8

1 Εισαγωγή

Το Ειδικό Πρόγραμμα Σπουδών για την Απόκτηση Παιδαγωγικής και Διδακτικής Επάρκειας (ΕΠΣ-ΠΔΕ) του Τμήματος Περιβάλλοντος δημιουργήθηκε με απόφαση της Συγκλήτου του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας στην 261/26.11.2021 συνεδρίασή της, μετά από σχετική εισήγηση της Συνέλευσης του Τμήματος Περιβάλλοντος, κατ' εφαρμογή των διατάξεων της παρ. 4.α του άρθ. 54 του ν.4589/2019 (ΦΕΚ13Α).

Με βάση τις παρ. 1.γ και 2.γ της απόφασης Δ2/13934 (ΦΕΚ 204B/02.03.2001) και το άρθρο 29 του Ν.4521 (ΦΕΚ 38^Α/02.03.2018) παρέχεται η δυνατότητα στους/στις αποφοίτους του Τμήματος Περιβάλλοντος, οι οποίοι/ες διαθέτουν επιπλέον και πιστοποιητικό παιδαγωγικής και διδακτικής επάρκειας, να διορίζονται ως εκπαιδευτικό προσωπικό στην πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια εκπαίδευση.

Σύμφωνα με την παρ. 4.α του άρθ. 54 του ν.4589/2019 (ΦΕΚ13Α) η παιδαγωγική και διδακτική επάρκεια πιστοποιείται με βεβαίωση που χορηγείται από Τμήμα Α.Ε.Ι., ύστερα από παρακολούθηση ομάδας μαθημάτων που προσφέρονται στο πλαίσιο του προγράμματος σπουδών πρώτου κύκλου.

Σκοπός του ΕΠΣ-ΠΔΕ είναι η παροχή παιδαγωγικής και διδακτικής κατάρτισης στους φοιτητές/τριες του Τμήματος Περιβάλλοντος, επιπλέον των κύριων σπουδών τους, ώστε να είναι σε θέση να διδάξουν σε σχολεία της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης μετά την επιτυχή ολοκλήρωσή του και την αποφοίτησή τους.

Σκοπός του παρόντος κανονισμού είναι η ρύθμιση και η εξειδίκευση θεμάτων του ΕΠΣ-ΠΔΕ.

Ο παρών επικαιροποιημένος κανονισμός εγκρίθηκε με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος Περιβάλλοντος στην 61/27.03.2023 συνεδρίασή της.

2 Το πρόγραμμα

Για τις ανάγκες του ΕΠΣ-ΠΔΕ εντάσσονται στο πρόγραμμα σπουδών πρώτου κύκλου (ΠΠΣ) του Τμήματος Περιβάλλοντος επιπλέον μαθήματα επιλογής με τίτλο «Ομάδα μαθημάτων Παιδαγωγικής και Διδακτικής Επάρκειας». Συνολικά το ΕΠΣ-ΠΔΕ περιλαμβάνει τα ακόλουθα μαθήματα:

Κωδ.	Μάθημα	Κατ.	Ωρες /εβ.	ECTS	Παρατηρήσεις
Υ419	Περιβαλλοντική Εκπαίδευση	Υ	4	5	
Υ525	Περιβαλλοντική Κοινωνιολογία	Υ	4	5	
Ε024	Διδακτική των Περιβαλλοντικών Επιστημών	Ε	2	5	Περιλαμβάνει εκπόνηση εργασιών
Ε025	Ψυχολογία	Ε	2	4	Περιλαμβάνει εκπόνηση εργασιών
Ε026	Σχεδιασμός, Υλοποίηση και Αξιολόγηση Περιβαλλοντικών Προγραμμάτων	Ε	2	5	Περιλαμβάνει εκπόνηση εργασιών
ΠΡΑΚΤ	Πρακτική Άσκηση	Ε		6	Διεξάγεται σε σχολεία της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, ΚΕΠΕΑ και άλλους φορείς εκπαίδευσης και επαγγελματικής κατάρτισης.
	Σύνολο			30	

Τα μαθήματα προσφέρονται στο 3^ο και 4^ο έτος σπουδών του ΠΠΣ του Τμήματος Περιβάλλοντος.

Τα περιγράμματα των μαθημάτων περιλαμβάνονται στον Οδηγό Σπουδών του ΠΠΣ του Τμήματος Περιβάλλοντος.

Ειδικότερα, η διεξαγωγή της πρακτικής άσκησης ρυθμίζεται με τον ενιαίο Κανονισμό Πρακτικής Άσκησης του ΠΠΣ του Τμήματος Περιβάλλοντος και εξειδικεύεται με τον παρόντα κανονισμό.

3 Ένταξη στο πρόγραμμα

Για τη συμμετοχή στο ΕΠΣ-ΠΔΕ θα πρέπει ο φοιτητής/τρια να έχει παρακολουθήσει και εξεταστεί επιτυχώς σε όλα τα μαθήματα του πρώτου και δευτέρου έτους του ΠΠΣ του Τμήματος Περιβάλλοντος.

Ο μέγιστος αριθμός προπτυχιακών φοιτητών που εντάσσονται στο πρόγραμμα κάθε έτος είναι τριάντα (30). Σε περίπτωση που οι αιτήσεις είναι περισσότερες από τριάντα (30), τότε γίνεται αξιολόγηση και επιλογή με κριτήριο τον μέσο όρο των βαθμών σε όλα τα μαθήματα του πρώτου και δευτέρου έτους.

Στο ΕΠΣ-ΠΔΕ δύναται να συμμετέχουν και οι μεταπτυχιακοί φοιτητές του Τμήματος, οι οποίοι δεν μπορούν να είναι παραπάνω από τριάντα (30) κάθε έτος.

4 Ολοκλήρωση και χορήγηση της βεβαίωσης παιδαγωγικής και διδακτικής επάρκειας

Για την ολοκλήρωση του ΕΠΣ-ΠΔΕ ο/η φοιτητής/τρια θα πρέπει να έχει παρακολουθήσει και εξεταστεί επιτυχώς στα προαναφερθέντα πέντε (5) μαθήματα και να έχει υλοποιήσει την πρακτική άσκηση όπως περιγράφεται παρακάτω.

Η βεβαίωση παιδαγωγικής και διδακτικής επάρκειας χορηγείται στους αποφοίτους που έχουν ολοκληρώσει το πρόγραμμα.

5 Πρακτική άσκηση

Η πρακτική άσκηση αποτελεί βασικό μέρος του ΕΠΣ-ΠΔΕ και γι' αυτό είναι υποχρεωτική. Αυτή υλοποιείται στο τελευταίο (8^ο) εξάμηνο του ΠΠΣ του Τμήματος Περιβάλλοντος.

Οι διαδικασίες επιλογής, ένταξης και τοποθέτησης των φοιτητών/τριών σε φορείς υποδοχής περιγράφονται στον ενιαίο Κανονισμό Πρακτικής Άσκησης του ΠΠΣ του Τμήματος Περιβάλλοντος. Στην παρούσα ενότητα δίνονται λεπτομέρειες σχετικά με την υλοποίηση πρακτικής άσκησης σε φορείς εκπαίδευσης.

Οι φορείς υποδοχής (φορείς εκπαίδευσης) δεν έχουν καμιά υποχρέωση για τους/τις φοιτητές/τριες παρά μόνο μεριμνούν για την υποδοχή και παραμονή τους στον χώρο τους για τους σκοπούς της πρακτικής άσκησης τους και για όσο διάστημα αυτή διαρκεί. Τυχόν αμοιβή και ασφάλιση των φοιτητών/τριών αφορά αποκλειστικά το Τμήμα Περιβάλλοντος και το Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας.

5.1 Σκοπός

Σκοπός της πρακτικής άσκησης των φοιτητών/τριών σε φορείς εκπαίδευσης είναι:

- Η εξάσκησή τους στη διδασκαλία μαθημάτων για την Περιβαλλοντική Εκπαίδευση και Αειφορία
- Η Ανάπτυξη επαγγελματικής συνείδησης και επαγγελματικής ετοιμότητας ως μελλοντικοί διδάσκοντες
- Η εξοικείωσή τους με το σχολικό περιβάλλον και τις απαιτήσεις του εκπαιδευτικού χώρου, που θα τους επιτρέψει να αποκτήσουν ρεαλιστικές απόψεις σχετικά με την εκπαιδευτική διαδικασία

- Η συμμετοχή τους στις διαδικασίες μετάδοσης γνώσης επί του εν λόγω γνωστικού αντικειμένου
- Ο συσχετισμός των θεωρητικών και εργαστηριακών γνώσεων που αποκτήθηκαν κατά τη διάρκεια των σπουδών τους με τις επί του πρακτέου συνθήκες
- Η ουσιαστική αλληλεπίδραση με τους μαθητές/τις μαθήτριες σε βάθος χρόνου
- Η εφαρμογή καινοτόμων διδακτικών προσεγγίσεων με ολοκληρωμένο τρόπο, προσαρμοσμένο στις ανάγκες και ιδιαιτερότητες της τάξης τους
- Η ανάληψη πρωτοβουλιών και δημιουργική αντιμετώπιση υπέρβασης προβλημάτων εντός της σχολικής αίθουσας
- Η ανάπτυξη της κριτικής ικανότητας τους για την αξιολόγηση και αυτοαξιολόγηση των παιδαγωγικών και διδακτικών τους επιλογών μέσω αναστοχαστικών διεργασιών
- Η εμπλοκή των φοιτητών/φοιτητριών σε καινοτόμες μεθόδους διδασκαλίας, όπως η βιωματική μάθηση, η δραματοποίηση, η ομαδοσυνεργατική διδασκαλία, η διαφοροποιημένη διδασκαλία και η παιγνιώδης μορφή διδασκαλίας.

5.2 *Επιδιωκόμενα αποτελέσματα*

Με την επιτυχή ολοκλήρωση της πρακτικής άσκησης οι φοιτητές/τριες θα είναι σε θέση να γνωρίζουν:

- Τους αντικειμενικούς παράγοντες που επηρεάζουν τη διδασκαλία
- Το παιδαγωγικό και ψυχολογικό κλίμα της διδασκαλίας
- Τον τρόπο αναζήτησης, ανάλυσης, σύνθεσης πληροφοριών, τον σχεδιασμό και την διαχείριση της διδασκαλίας ενός μαθήματος
- Την οργάνωση της σχολικής ζωής
- Τον ρόλο της/του εκπαιδευτικού
- Να σέβονται τη διαφορετικότητα στην πολυπολιτισμικότητα

5.3 *Φορείς Υποδοχής και θεματικές περιοχές ενασχόλησης*

Η πρακτική άσκηση δύναται να διεξάγεται σε φορείς υποδοχής όπως τα Σχολεία της Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης, Κέντρα Εκπαίδευσης για το Περιβάλλον και την Αειφορία (ΚΕΠΕΑ) και άλλους φορείς εκπαίδευσης και επαγγελματικής κατάρτισης.

Η πρακτική άσκηση διεξάγεται υπό την επίβλεψη και καθοδήγηση του Υπευθύνου της πρακτικής άσκησης του Φορέα Υποδοχής, ο οποίος ορίζεται από τον Φορέα Υποδοχής και μπορεί να είναι κατά περίπτωση ο δάσκαλος ή καθηγητής της τάξης ή άλλος.

Επίσης, από την πλευρά του Τμήματος ορίζεται Επόπτης της πρακτικής άσκησης, ο οποίος προετοιμάζει και υποστηρίζει τον/την φοιτητή/τρια σε συνεργασία με τον Υπεύθυνο πρακτικής άσκησης του Φορέα Υποδοχής.

Οι φοιτητές/τριες του Τμήματος Περιβάλλοντος με βάση τις γνώσεις που έχουν λάβει κατά τη διάρκεια των σπουδών τους θα μπορούσαν να αναπτύξουν και παρουσιάσουν θέματα όπως: κλίμα, κλιματική αλλαγή, οικολογική συνείδηση, ανακύκλωση, τεχνολογία περιβάλλοντος και βιώσιμη ανάπτυξη, φυσικές καταστροφές και πρόληψη και προστασία, παγκόσμια κληρονομιά, φιλοζωία και τα δικαιώματα των ζώων, απορρίμματα, βιολογικά προϊόντα, καταπολεμών ανισότητες μέσα από τη βιώσιμη ανάπτυξη, ψάχνω ανοικτά δεδομένα για το κλίμα, η κυκλική οικονομία ως ενισχυτής της αειφόρου ανάπτυξης, το φαινόμενο της αστικής θερμικής νησίδας, ηλεκτρικά και ηλεκτρονικά απόβλητα, θαλάσσια ρύπανση, προστατεύω τις μέλισσες, σχολικός κήπος, από το νερό ... στην πλημμύρα, ηθικά περιβαλλοντικά θέματα, τοπική πολιτιστική κληρονομιά, παγκόσμια πολιτιστική κληρονομιά, άυλη πολιτιστική κληρονομιά και αειφόρος ανάπτυξη, τα ρομπότ στην υπηρεσία της ανακύκλωσης και άλλα.

Ειδικότερα, στην Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση θα μπορούσαν να παρακολουθήσουν και εμπλακούν στη διδασκαλία των μαθημάτων που άπτονται της Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης, όπως, για παράδειγμα:

- ❖ Μελέτη Περιβάλλοντος στην Πρώτη, Δευτέρα, Τρίτη και Τετάρτη τάξη
- ❖ Το μάθημα των Φυσικών στην Πέμπτη και Έκτη τάξη
- ❖ Το μάθημα της Γεωγραφίας στην Πέμπτη και Έκτη τάξη
- ❖ Το μάθημα των Εργαστηρίων Δεξιοτήτων
 - στη θεματική ενότητα «Φροντίζω το Περιβάλλον» στους παρακάτω τομείς:
 - Οικολογία - Παγκόσμια και τοπική Φυσική κληρονομιά,
 - Κλιματική αλλαγή - Φυσικές Καταστροφές, Πολιτική προστασία,
 - Παγκόσμια και τοπική Πολιτιστική κληρονομιά.
 - στη θεματική ενότητα «Δημιουργώ και καινοτομώ» στους παρακάτω τομείς:
 - STEM/Εκπαιδευτική Ρομποτική,
 - Επιχειρηματικότητα-Αγωγή Σταδιοδρομίας-Γνωριμία με τα επαγγέλματα.

Στη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση δύνανται να παρακολουθήσουν και εμπλακούν στη διδασκαλία μαθημάτων που άπτονται της Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης, όπως, για παράδειγμα:

Στο Γυμνάσιο:

- ❖ Τεχνολογία
- ❖ Χημεία
- ❖ Βιολογία
- ❖ Γεωγραφία
- ❖ Το μάθημα των Εργαστηρίων Δεξιοτήτων
 - στη θεματική ενότητα «Φροντίζω το Περιβάλλον», στους παρακάτω τομείς:
 - Οικολογία - Παγκόσμια και τοπική Φυσική κληρονομιά,
 - Κλιματική αλλαγή - Φυσικές Καταστροφές,
 - Πολιτική προστασία,
 - Παγκόσμια και τοπική Πολιτιστική κληρονομιά.

Στο Λύκειο (ημερήσιο και εσπερινό):

- ❖ Φυσική
- ❖ Χημεία
- ❖ Βιολογία

Στο Επαγγελματικό Λύκειο (ημερήσιο και εσπερινό):

- ❖ Φυσική
- ❖ Χημεία
- ❖ Βιολογία
- ❖ Ερευνητική Εργασία στην Τεχνολογία
- ❖ Γεωπονία και Αειφόρος Ανάπτυξη
- ❖ Μαθήματα στον τομέα Γεωπονίας, Τροφίμων και Περιβάλλοντος, όπως:
 - Αρχές Αγροτικής Ανάπτυξης
 - Περιβάλλον και Γεωργία
 - Τεχνολογία Τροφίμων
 - Αρχές Αρχιτεκτονικής Τοπίου
 - Σύγχρονες Γεωργικές Επιχειρήσεις
 - Αρχές Βιολογικής Γεωργίας
 - Αρδεύσεις Καλλιεργείων

- Φυτοπροστασία
- Υδατοκαλλιέργειες
- Αρχές Επεξεργασίας Τροφίμων
- Μεταποίηση Φυτικών Προϊόντων
- Μεταποίηση Ζωικών Προϊόντων
- Ασφάλεια Τροφίμων
- Εφαρμογές Αρδευτικών Δικτύων στην Κηποτεχνία
- Σχεδιασμός Φυτοτεχνικών Έργων
- Συντήρηση Κηποτεχνικών Εφαρμογών
- ❖ Μαθήματα στον τομέα Δομικών Έργων, Δομημένου Περιβάλλοντος και Αρχιτεκτονικού Σχεδιασμού:
 - Εφαρμογές Γεωπληροφορικής στα Τεχνικά Έργα
 - Δομημένο Περιβάλλον και Πολεοδομικές Εφαρμογές
- ❖ Μαθήματα στον Τομέα Μηχανολογίας, συγκεκριμένα:
 - Στοιχεία Μηχανών
 - Στοιχεία Σχεδιασμού Κεντρικών Θερμάνσεων
 - Στοιχεία Ψύξης – Κλιματισμού
 - Στοιχεία Σχεδιασμού Κεντρικών Θερμάνσεων
 - Συντήρηση και Επισκευή Εγκαταστάσεων Καύσης Υγρών και Αερίων Καυσίμων
 - Ύδρευση – Αποχέτευση
 - Κατασκευή και Λειτουργία Κεντρικής Θέρμανσης
 - Εγκαταστάσεις Κλιματισμού
 - Συστήματα Ελέγχου, Ρύθμισης και Αυτοματισμού Εγκαταστάσεων Ψύξης και Κλιματισμού
 - Μηχανές Εσωτερικής Καύσης II
 - Στοιχεία Τεχνικής Θερμοδυναμικής – Εφαρμογές

5.4 Οργάνωση

Η οργάνωση του τρόπου διεξαγωγής της πρακτικής άσκησης και η σταδιακή ένταξη του/της φοιτητή/τριας στην εκπαιδευτική διαδικασία είναι αποκλειστική ευθύνη του Υπευθύνου του Φορέα Υποδοχής.

Ενδεικτικά, θα μπορούσε σε ένα πρώτο στάδιο, οι φοιτητές/τριες να παρακολουθούν τις διδασκαλίες των μαθημάτων και να ενημερωθούν για τα αναλυτικά προγράμματα. Σε δεύτερο στάδιο, θα μπορούσαν να αναλάβουν την ετοιμασία μικρών θεματικών διδασκαλιών υπό την καθοδήγηση και επίβλεψη του Υπευθύνου του Φορέα Υποδοχής. Σε αυτό το στάδιο θα μπορούσε να βοηθήσει και ο Επόπτης του Τμήματος διοργανώνοντας μεταξύ των άλλων και εικονικές διδασκαλίες μεταξύ των φοιτητών. Τέλος, σε ένα τελευταίο στάδιο να υλοποιήσουν κάποιες διδασκαλίες με την έγκριση και την επίβλεψη του Υπευθύνου του Φορέα Υποδοχής.

Ο μέγιστος επιτρεπόμενος αριθμός φοιτητών/τριών που μπορούν να εξασκούνται ταυτόχρονα, η προσέλευση και η αποχώρησή τους από τον χώρο καθορίζονται αποκλειστικά από τον Υπεύθυνο του Φορέα Υποδοχής.

Τυχόν προβλήματα που ανακύπτουν από τη μη συνεργασία ή τη συμπεριφορά του/της φοιτητή/τριας, ο Υπεύθυνος του Φορέα Υποδοχής ενημερώνει τον Επιβλέποντα του Τμήματος Περιβάλλοντος, ο οποίος επιλαμβάνεται του θέματος.

5.5 Αξιολόγηση

Κατά τη διάρκεια της πρακτικής άσκησης ο/η φοιτητής/τρια καταγράφει σε ηλεκτρονικό έντυπο τις δραστηριότητες του για κάθε εβδομάδα. Στο τέλος της πρακτικής άσκησης, ο/η φοιτητής/τρια αναρτά το

συγκεκριμένο έντυπο μαζί με την έκθεση περιγραφής έργου και αξιολόγησής του στην ιστοσελίδα του μαθήματος.

Επίσης, ο Υπεύθυνος του Φορέα Υποδοχής με ηλεκτρονική επιστολή προς τον Επιβλέποντα του Τμήματος Περιβάλλοντος υποβάλλει την απολογιστική έκθεση του και την αξιολόγηση του/της φοιτητή/τριας.

6 Διάρκεια λειτουργίας του προγράμματος

Σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθ. 32 του ν.5029/2023 (ΦΕΚ55Α) το ΕΠΣ-ΠΔΕ του Τμήματος Περιβάλλοντος θα λειτουργεί και θα χορηγεί βεβαιώσεις παιδαγωγικής και διδακτικής επάρκειας σε αποφοίτους, οι οποίοι ενεγράφησαν στο Τμήμα έως και το ακαδημαϊκό έτος 2022-2023.